

Festőiparvállalat

Cégt. Csányi Mihály
Feketesas u. 22. Telefon
19—42. Készít elsődrendű
kivitelben szobafestést,
oimfestést mázolás és
butorfényszerzést.

Miből élnek a szegedi képzőművészek

Senki sem vásárol Szegeden képet vagy szobrot, — a város pedig nem szegedi művészekkel dolgozik

(A Délmagyarország munkatársától.) Az utóbbi időben néhányszor szó esik a szegedi képzőművészek támogatásáról. Legutóbb például a város törvényhatósági kisgyűlése foglalkozott vele, kimondva, hogy a jövőben a képzőművészek nem kaphatnak a városi házakban lakást, csak úgy, ha a lakbért a többi lakóhoz hasonlóan készpénzzel fizetik meg. Eddig ugyanis az volt a gyakorlat, hogy a művészek természetbeni szolgáltatásokkal, képekkel, szobrokkal, ötvösmunkákkal rótták le lakbértartozásukat. A jövőben ilyen módon csak a műteremlakások művészlakói fizethetnek lakbért. Mert hát kiderült a számadások alkalmával, hogy a város a művészeknek adott „ingyen”-lakásokkal évente vagy hat-nyolcezer pengővel rövidül meg. Ilyen nagyfokú művészpártolást pedig a hetvenezer hold földet birtokló közület nem engedhet meg magának akkor sem, ha a hat-nyolcezer pengő lakbér helyett esetleg nagyobb értékben is kap művészi alkotásokat és ha ezeket az alkotásokat hasznosan értékesítheti is, versenydíj címén adományozhatja oda a győztes kluboknak, vagy rekordereknek — ezüst cigarettatárca, vagy ezüstserleg helyett.

A Szegeden élő képzőművészek élet-problémája

— sajnos — nem merül ki a lakásproblémával, helyzetük talán mostohább, súlyosabb, mint az ország akármelyik más városában. Ez az oka annak, hogy innen minden művész menekülni igyekszik néhány meddő harcokban elfecsérelt esztendő keserves tapasztalataival gazdagodva. Szegeden nincs elég becsülete a képzőművészeteknek, a Szegeden rendezett tárlatok sármalyos eredménnyel végződnek és az eredmény fokozottabb mértékben jelentkezik, ha a kiállító művész — szegedi. Ez a tünet szinte érthetetlen és megmagyarázhatatlan ebben a városban, ahol „jött-ment idegennek” minősítik azt is, aki esetleg már évtizedek óta él a körtöltéssel körülölelt szegedi világban, de — mondjuk — arra vetemedik mégis, hogy megpályázzon a városnál egy — közigazgatási gyakornoki állást.

Hosszu esztendők óta egyetlen egyszer sem történt még meg véletlenül sem, hogy ha nagyritkán valami képzőművészeti feladat megoldása vált szükségessé, a megbízást

szegedi művész

kapta volna meg. Ezen a téren nem érvényesül sohasem a lokálpatrióta szempont, ami nem is lenne hiba, ha az idegenből importált művész különbség lett volna a szegedinél. De bizony a legtöbb esetben egyáltalában nem bizonyult különbségnek.

A szegedi képzőművészek reménytelenül bírkóznak hosszú esztendők óta ezzel a hivatalos gyakorlattal és a szegedi közönség nagyfokú érzéketlenségével. Már majdnem az a helyzet, hogy a szegedi művészek alkotása a szegedieknek — ingyen sem kell...

A legjobban talán Tápai Antalnak, ennek az országosan elismert tehetséges fiatal és szegedi szobrásznak az esete jellemzi a helyzetet. Tápai Antal, aki vagy huszadmagával pályázott a szegedi hősök emlékművére és verseny-

társai között nem egy régen befutott, befolyásos művész is volt,

elsőnek futott be a nagy versenyen.

Közben fölmerült a Hősök Kapuja gondolata és így Tápai elismert, elfogadott, kivitelre alkalmasnak és Szegedhez, az ország második városához és a tizenkétezer szegedi hősi halott emlékéhez méltónak minősített pályamunkája nem valósulhat meg. Kétségtelen, hogy a Hősök Kapuja a maga nemében páratlan értékű műalkotás lesz, ebből azonban Tápai Antal nem igen él meg, hiszen a Hősök Kapuja szobrászmunkáinak elkészítésére is egy budapesti művész kapott megbízást. Tápai Antal azért lankadatlan hittel dolgozik, alkotásai homályos pinceodukát töltöttek már be, de napvilágra nem igen juthatnak, pedig nem egy akad köztük, amely kitüntetéssel, elismeréssel szerzett alkotója számára. Ezek között az elraktározott szobrok között van a fiatal művész egyik legszebb, legköltoibb alkotása, a Tavasz című szobra, amely az árvíz félszázados évfordulója alkalmával rendezett Fészekkiállításán általános föltűnést keltett. Tápai most közölte velünk, hogy ezt a szobrot

hajlandó teljesen ingyen átengedni szülővárosának,

egyetlen fillér honoráriumot nem kíván érte, csak azt, hogy a város öntesse bronzba a szobrot és állíttassa fel a Móra-park medencéjében. A szobor bronzbaöntése számítása szerint hat-hétszáz pengőbe kerülne, a város tehát ezért az aránylag kis áldozatért olyan művészi alkotással ékesíthetné fel a Kulturpalota parkját, amely minden bizonnyal feltűnést keltene nemcsak a műértők, hanem a közönség körében is. Azt hisszük, hogy a városnak meg kell találnia a fedezetet hozzá.

Tápai Antal igen érdekes cikk közlését kérte a Délmagyarországtól. Cikkét, amely a Szegeden élő képzőművészek helyzetét tökéletes hűséggel és tárgyilagossággal tárja föl, itt közöljük:

Szeged művészeti kultúrája

Irta TÁPAI ANTAL

Bántó kérdés, hogy lehet-e művészeti kultúrája Szegednek, ha a képzőművészetek iránt semmi érdeke, semmi áldozatkészsége nincsen. Magasállásu egyének, vagyonos gazdák, gazdag kereskedők élnek Szegeden, akik szépművészeti tárgyakra egy fillért sem költenek. Egyetemi város vagyunk, püspöki székhely, az ország második városa, de a művészeti kultúra terén kiskoruk. Szeged közönsége ezen a téren, mint fogyasztó, nem számít annyit sem, mint egy harmadrangu község. Erdemes-e az aratás reménye nélkül szépséget ültetni a szegedi homokba? Elszakadni Szegedről, vagy megszakadni Szegeden az életküzdelemben. (Hát tényleg idezsugorodott Szegeden minden művészeti probléma?) Művészeink sorsa óráról-órara élethalálharc és mégis missziót teljesítenek fegyelmezetten, panasza és zugolódás nélkül. Talán nem nagy nívót képviselnek, nincsenek harcos, nagy problémáik, hiszen a létezésük határán nem forgácsolhatják az erejüket, még egy lépés hátrálás, egy utolsó csatavesztés és megsemmisülésnek, pedig makasz hitük, alkotni, teremteni-akaráruk, szellemük megérdemli, hogy életben maradjanak.

Két évtizedes boldogtalanságunk kétségkívül ezen a téren vetett leghátrább bennünket. Holnapért részketésünkben közömbös kérdésnek látszik, hogy van-e művészetünk, vagy nincs. Pedig nem így van. Nagyon sokan keresésén érzik kiskorúságunkat, kiszolgáltatottságunkat. Ha egy emlékre összegyűlik pár ezer pengő —, az Pestre vándorol. Az,

ahogyan a szegedi művészeket művészeti kérdésekben figyelemre sem méltatják, elkeserítő, lealázó és érthetetlen. Még ha ezt pestiek teszik, akik Szegedet csak portyázó területnek tekintik, ahol mohón összemarkolhatnak mindent és „utánunk az özönvíz” szaladnak vissza Pestre, érthető, Szeged művészet-politikájának a gazdasági mérlege elszomorító, ami itt történik, az már Szeged kifosztásával egyenlő.

50 év óta vándorol Pestre a szegedi pénz, 50 év óta fizeti Szeged a tandíjat Pestnek, anélkül azonban, hogy tanulna, vagy tanulságokat vonna el. Ha régebben nem Pestről hozott művészeti tárgyakra, hanem a szegedi talajban, gyökerező művészeti kultúrára áldozunk annyi verejtékes szegedi pénzt, ma nagykoruak lennénk, a saját lábunkon állnánk és súlyos ezresek maradnának itthon a nívó romlása nélkül.

Sürgős nagy kötelesség itt a segítség. A multat vagy a jelent vádolni szöfecsérlés lenne, igazságtalanság is. 50 év rövid idő, ez alatt csak falakat lehet építeni, de kultúrát teremteni nem.

Az újjáépítés első lendületében itt is csak felépíteni akartunk. Műemlékek bujtak ki a földből, gyarapodott a muzeum szépművészeti anyaga, mindenütt kép, szobor, csak éppen a közönséget felejtették el kézenfogni és odavezetni hozzá. Pedig ez kell: közönséget nevelni, esztétikailag iskolázni, előadások, műtermi látogatások útján. A műhelytitkok sokszor nagyobb érdeklődést keltenek, mint maga a mű. Az érdeklődést ébrentartani, fokozni, közelebb hozni a közönséget a műhöz, hogy megszokja és megszokás folytán szükségletévé váljon. Közönséget nevelni, hogy a kép, vagy a szobor értékét önállóan megítélhesse, akik izléssel válogatnak és a szépet nem csak élvezni tudják, de vágnak is utána.

Sajnos, komoly nevelő irányító szervnek hiány vagyunk. Valami olyasmire gondolok, mint a Szegedi Műbarátok Köre volt. Ezt kellene feltámasztani. Talán a Dugonics Társaság is beilleszthetne programjában egy-egy képzőművészetről szóló előadást.

Ma a művészete pusztul ki Szegednek, holnap egyéb érték vesz el és végül, ha így halad, az életöszöne alszik ki.

Köszönetnyilvánítás

Mindazon rokonoknak, jóbarátoknak, ismerősöknek, üzletfeleknek és személyzetnek, akik drága jó uram és felejtethetlen édesapánk,

KLEIN MANÓ

fakereskedő és malombérő

temetésén fájdalomukat és gyászunkat megjelenésükkel és virágadományukkal enyhíteni igyekeztek, ezúton tolmácsoljuk szívből jövő hálás köszönetünket.

KLEIN CSALÁD.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonok, jóbarátok, szomszédok és tisztelőknél, kik felejtethetlen drága jó férjem, illetve édesapánk, nagyapánk,

Idb. Szabó Péter

temetésén megjelentek, koszoru- és virágadományukkal mérhetetlen fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, valamint Ökrös Mihály dísztemetkezési vállalkozó urnak pontos és lelkiismeretes kiszolgálásáért ezúton is mondunk hálás köszönetet. Özv. SZABÓ PÉTERNÉ és családja.

Arany
Ezüst

JAVÍTÁSOK jólelkőn
GYÖRI KLAUZÁLTER 2
ARANY-EZÜST BEVÁLTÁS

Tekintse meg a Débrécei Vas- és Rézbutor-gyár Részvénytársaság Csőbutor és gyermekkocsi lerakatát Szeged, Széchenyi-tér 8.

Siremlékek
minden anyagból tökéletes kivitelben, legolcsóbb árban. —
Tervek és költségvetés díjmentesen. Előzős fizetési feltételek.
FISCHER kőfaragó cégnél
Kálvária ucca 3.
Magyarország legnagyobb kőipari üzemé.